

Sygnatura akt I C 1018/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Konin, dnia 12-09-2018 r.

Sąd Rejonowy w Koninie I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Magdalena Bartłomiejczak

Protokolant: Małgorzata Stachowiak

po rozpoznaniu w dniu 29.08.2018r. w Koninie

na rozprawie

sprawy z powództwa K. P.

przeciwko E. K.

- o zapłatę

1. zasądza od pozwanej E. K. na rzecz powódki K. P. kwotę 5.000 zł (pięć tysięcy złotych) odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 30 marca 2018 r. do dnia zapłaty,
2. zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 1167zł tytułem zwrotu kosztów procesu

SSR Magdalena Bartłomiejczak

Sygn. akt I C 1018/18

UZASADNIENIE

Powódka K. P. pozwem z dnia 17 maja 2018 r. wniosła o zasądzenie od E. K. kwoty 5.000 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 30 marca 2018 r. do dnia zapłaty oraz zasądzenie kosztów procesu.

W uzasadnieniu powódka wywodziła, że dochodzona pozwem kwota stanowi zadośćuczynienie z tytułu wielokrotnego naruszania przez pozwaną dóbr osobistych powódki. Powódka podniosła, że pozwana opublikowała w serwisie internetowym I. fotografię przedstawiającą powódkę, opatrując ją zniesławiającym podpisem „Ta pani odebrała moim dzieciom ojca”. Zdaniem powódki fotografia z podpisem pozwanej dotarła do osób ze środowiska powódki, jej znajomych i osób z jej otoczenia. Zdaniem powódki samo uzyskanie wizerunku powódki i posługiwanie się nim przez pozwaną pozostaje działaniem bezprawnym. Nadto pozwana posłużyła się też wizerunkiem powódki, rozsyłając go do osób trzecich, doprowadziła do obraźliwych komentarzy. Powódka nadto podniosła, że pozwana ustawiła w serwisie (...) „przypomnienie o terminie”, powodujące regularne dzwonienie telefonu powódki każdej nocy o godz. 1.00, kierowała też groźby pod adresem powódki do M. K., pisząc: „i lepiej jej pilnuj, żeby jej się krzywda nie stała”.

Pozwana E. K. wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu. W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew pozwana nie negując, że opublikowała wizerunek powódki wraz z komentarzem, podniosła, że takie zachowanie nie stanowi naruszenia dóbr osobistych powódki. Zdaniem pozwanej z samego faktu opublikowania wizerunku powódki nie można wyprowadzić wniosku, że pozwana weszła w posiadanie tego wizerunku w sposób bezprawny. Pozwana podniosła, że posłużyła się wizerunkiem powódki utrwalonym na zdjęciu, które było dostępne w zasobach portalu społecznościowego, gdyż zostało udostępnione przez męża pozwanej M. K.. Zdaniem pozwanej nie można uznać za zasadną supozycję, że szerokie grono odbiorców interesuje się postami dotyczącymi osoby powódki. Zdaniem

pozwanej zdanie: „ta pani odebrała moim dzieciom ojca !!!” nie narusza dóbr osobistych, jest bowiem komentarzem do sprawy obyczajowej i nie było ukierunkowany na wywołanie negatywnych skutków dla powódki. Zdaniem pozwanej nie podejmuje ona żadnych działań, które byłyby poniżające, zniesławiające czy upokarzające powódkę, a przedstawione przez powódkę fakty świadczą jedynie o tym, że strony postanowiły wyjaśnić sobie nieporozumienia powstałe na kanwie spraw obyczajowych.

Sąd ustalił, co następuje:

Powódka K. P. mieszka w S., pracowała przez pewien czas w (...) M. w K., gdzie pracował i pracuje do chwili obecnej M. K.. W firmie tej pracuje wielu znajomych powódki.

(dowód: zeznania M. K. k. 59v-61, zeznania powódki K. P. k. 61v-62v)

M. K. pozostaje w związku małżeńskim z E. K. – pozwaną. Między małżonkami toczy się sprawa rozwodowa, w której w charakterze świadka przesłuchania była powódka. M. K. od 19 maja 2017 r. nie zamieszkuje z pozwaną.

(bezsporne)

Pozwana podejrzewała męża o zdradę małżeńską, której miał według pozwanej dopuścić się z powódką.

(dowód: zeznania pozwanej E. K. k.63-64)

Pozwana miała zarejestrowane konto w serwisie internetowym I., potrafiła zalogować się do niego, umieścić w nim zdjęcie, wysłać zaproszenia do znajomych.

(dowód: zeznania E. K. k. 63-64)

W dniu 2 marca 2018 r. E. K. na swoim profilu w serwisie (...) opublikowała fotografię powódki i opatrzyła komentarzem: „Ta pani odebrała moim dzieciom ojca !!!”. Powódka nie udostępniła pozwanej swojej fotografii, nie zezwoliła na jej publikację. Zdjęcie powódki umieszczone przez pozwaną na jej profilu na I. powódka wcześniej opublikowała w swoim profilu na F..

(dowód: wydruk zrzutu ekranu k.33, zeznania powódki k. 61v-62v)

O opublikowaniu zdjęcia powódki została ona powiadomiona przez znajomych telefonicznie. Do powódki zadzwoniło w tej sprawie kilkadziesiąt osób. W ten sam sposób o publikacji zdjęcia dowiedział się M. K., który również poinformował o tym fakcie powódkę. Powódka o fakcie wykorzystania jej fotografii zawiadomiła Policję

(dowód: wydruki z wiadomości sms kierowanych do świadka M. K. k. 51, k.52, zeznania świadka M. K. k. 59v-61, zeznania powódki 61v-62v)

W związku z opublikowaniem zdjęcia M. K. odebrał telefony od członków rodziny z pytaniem o jego relację z żoną. Printscreen z profilu pozwanej ze zdjęciem powódki i podpisem był też rozsyłany między pracownikami podległymi świadkowi M. K..

(dowód: zeznania świadka M. K. k.59v-61)

M. K. poinformowała powódkę o działaniach swojej żony pod adresem powódki. Powódka rozmawiała o tym fakcie z policjantem, który zasugerował, aby M. K. udostępnił treść korespondencji z żoną. M. K. przesłał powódce treść swojej korespondencji z pozwaną dotyczącą powódki. W korespondencji tej powódka w odniesieniu do pozwanej użyła słów „kochanka” i „lepiej jej pilnuj, żeby jej się krzywda nie stała”. M. K. udostępnił też powódce MMS, w którym pozwana przesłała mu zrzut ekranu ze zdjęciem powódki, które przesłała Ł. B., sugerując, że jest ona kochanką jej męża i które opatrzył on komentarzem „ ale k... pasztet”.

(dowód: zeznania świadka M. K. k. 59v-61, zeznania świadka Ł. B. k. 61-61v)

Pozwana w komunikatorze M. ustawiła dla powódki plan, który powodował, że telefon powódki dzwonił o godz.1.00 w nocy. Zdarzenie takie miało miejsce przez kilka nocy, dopóki powódka nie uzyskała informacji, w jaki sposób wyłączyć powiadomienie.

(dowód: wydruk z komunikatora k. 35, zeznania powódki k. 61v-62v)

Opisane wyżej zdarzenia spowodowały, że powódka zaczęła bać się, że pozwana podejmie dalsze działania względem jej osoby, które mogą okazać się niebezpieczne dla powódki i jej dziecka. Powódka obawiała się też reakcji otoczenia, mieszka on bowiem w małej miejscowości, której część mieszkańców pracuje w (...)M.. Powódka wskutek działań pozwanej nie mogła spać, była zdenerwowana. Zaczęła osobiście odbierać dziecko ze szkoły, w obawie o jego bezpieczeństwo.

(dowód: zeznania powódki k. 61v-62v, zeznania świadka M. k. k. 59v-61)

W dniu 2 marca 2018 r. powódka poinformowała pozwaną za pośrednictwem komunikatora M., że złożyła doniesienie na Policję i „zakłada sprawę z powództwa cywilnego”

(dowód: wydruk wiadomości k. 58)

Pismem z dnia 12 marca 2018 r. powódka wezwała pozwaną do zaniechania naruszeń dóbr osobistych powódki i zapłaty zadośćuczynienia w kwocie 5.000 zł.

(dowód: pismo k. 14-15, dowód nadania k. 16)

W maju 2018 r. pozwana usunęła konto z serwisu (...).

(bezsporne)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wymienionych wyżej dokumentów oraz zeznań świadków, powódki i pozwanej.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadka Ł. B., albowiem były one zgodne z dowodami z dokumentów, świadek przyznał, że otrzymał od pozwanej zdjęcie powódki z sugestią, że jest to kochanka jej męża i opatrzył je obraźliwym komentarzem.

Jako zasługujące na wiarę Sąd uznał też zeznania świadka M. K., albowiem zbieżne one były nie tylko z dowodami z dokumentów, ale i zeznaniami powódki a częściowo również pozwanej. Zeznania świadka były spójne, rzetelne i szczegółowe, co przydaje im waloru wiarygodności i podnosi ich moc dowodową.

Jako wiarygodne Sąd ocenił również zeznania powódki K. P., ponieważ okoliczności dotyczące opublikowania jej fotografii i podejmowanych względem jej osoby działań pozwanej udokumentowała ona przedstawiając wydruki z korespondencji. Nadto zeznania powódki korelowały z zeznaniami świadka M. K., który potwierdził nie tylko okoliczności umieszczenia zdjęć, ale również, przesłania mu przez powódkę CV oraz fakt, że powódka bała się zamierzeń pozwanej.

Sąd częściowo nie dał wiary zeznaniom pozwanej E. K., uznając że zostały one złożone wyłącznie na użytek niniejszego postępowania w celu uniknięcia odpowiedzialności za naruszenie dóbr osobistych. W szczególności nie polegały na prawdzie zeznania pozwanej, że nie umieściła zdjęcia powódki na swoim profilu na I., albowiem w odpowiedzi na pozew oświadczyła, że nie neguje tego faktu. Niewiarygodne okazały się zeznania pozwanej, że nie potrafiła obsługiwać konta na I., ponieważ jak dalej zeznała, umiała pobrać aplikację, zalogować się, umieścić w serwisie zdjęcie, wysłać zaproszenia do „znajomych”. Sąd nie dał też wiary zeznaniom pozwanej, że plan w telefonie powódki ustawiła przypadkiem, klikając coś w telefonie, albowiem zeznania te sprzeczne są z zasadami doświadczenia życiowego

zwłaszcza, jeśli uwzględni się całokształt działań pozwanej w stosunku do powódki. Z kolei gołosłowne, nieoparte żadnymi dowodami pozostały zeznania powódki, dotyczące podszycia się pod nią. W pozostałym zakresie zeznania pozwanej okazały się zbieżne z zebraniem materiałem dowodowym.

Sąd dał wiarę również wymienionym powyżej dokumentom, albowiem nie zostały one zakwestionowane przez żadną ze stron, a i Sąd nie znalazł podstaw, by podważać ich wiarygodność z urzędu.

Sąd zważył, co następuje

Powódka dochodziła zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych. Żądanie zadośćuczynienia znajduje podstawę prawną w art. 448 k.c. w zw. z art. 24 k.c., zgodnie z którym w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę lub na jego żądanie zasądzić odpowiednią sumę pieniężną na wskazany przez niego cel społeczny, niezależnie od innych środków potrzebnych do usunięcia skutków naruszenia.

Do dóbr osobistych zaliczamy w szczególności zdrowie, wolność, cześć, swobodę sumienia, nazwisko lub pseudonim, wizerunek, tajemnicę korespondencji, nietykalność mieszkania, twórczość naukową, artystyczną, wynalazczą i racjonalizatorską (art. 23 k.c.).

Należy przy tym wskazać, że naruszenie dóbr osobistych wymienionych w art. 23 k.c. ma jedynie charakter katalogu otwartego, przykładowego. W ocenie powódki z uwagi na umieszczenie przez pozwaną jej wizerunku z komentarzem „Ta pani odebrała moim dzieciom ojca!!!” naruszone zostało jej prawo do wizerunku, dobre imię, cześć, godność i prawo do prywatności. Z kolei ustawienie przez pozwaną przypomnienia o terminie spowodowało, że powódka czuła się zaszczuta i zastraszana, co jej zdaniem stanowi naruszenie prawa do mieszkania, prawa do wypoczynku, prawa do spokoju, prawa do prywatności. Z kolei grożenie powódce jej zdaniem naruszało jej prawo do spokoju i poczucia bezpieczeństwa oraz prawo do wolności od strachu.

Ogólne wskazanie zasad ochrony majątkowej uzasadnia stanowisko, że przepis art. 448 k.c. znajduje zastosowanie do naruszeń jakiegokolwiek dobra osobistego i to w zakresie oznaczonym w komentowanym przepisie, chyba że w kodeksie cywilnym bądź w odrębnych ustawach określone zostały szczególne reguły, dotyczące określonych naruszeń.

Przepis art. 448 k.c. nie wskazuje *expressis verbis* zasady odpowiedzialności za krzywdę wyrządzoną naruszeniem dóbr osobistych. Jako dominujący w judykaturze i doktrynie należy uznać pogląd, że pokrzywdzony może żądać kompensaty krzywdy od ponoszącego winę (por. wyrok SN z dnia 12 grudnia 2002 r., V CKN 1581/00, OSNC 2004, nr 4, poz. 53; B. Lewaszkiewicz-Petrykowska, W sprawie wykładni art. 448 k.c., PS 1997, nr 1, s. 6 i n.; M. Safjan (w:) K. Pietrzykowski, Komentarz, t. I, 2011, art. 448, nb 12–13; A. Szpunar, Zadośćuczynienie..., s. 211–212). Za słuszością tezy o odpowiedzialności na zasadzie winy przemawia głównie wykładnia systemowa, a więc deliktowy charakter odpowiedzialności. Zawężenie obowiązku kompensaty wyrządzonego uszczerbku do przypadków wywołanych zachowaniami bezprawnymi i zarazem zawinionymi jest zgodne z podstawową regułą odpowiedzialności deliktowej sprawy szkody. Jednocześnie jest spójne z uzasadnieniem jednoczesnego obowiązywania przepisów art. 445 i 448 k.c. (por. wyrok SN z dnia 19 stycznia 2007 r., III CSK 358/06, LEX nr 277289, a także Z. Radwański, A. Olejniczak, Zobowiązania, 2012, nb 665–666; M. Safjan (w:) K. Pietrzykowski, Komentarz, t. I, 2011, art. 448, nb 12–13). Wykładnię tę potwierdził Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 24 stycznia 2008 r. (I CSK 319/07, LEX nr 448025), a następnie w uchwale (7) z dnia 9 września 2008 r. (III CZP 31/08, OSNC 2009, nr 3, poz. 46), uznając zasadność istnienia w ramach reżimu odpowiedzialności deliktowej jednolitych przesłanek żądania zadośćuczynienia i zasądzenia sumy na cel społeczny.

Co do ciężaru dowodu pokrzywdzony żądający na podstawie art. 448 k.c. kompensaty krzywdy nie musi dowodzić bezprawności naruszenia dobra osobistego. Wobec brzmienia art. 24 § 1 k.c. to ewentualnie adresat roszczeń musiałby dowieść braku bezprawności naruszeń (por. wyrok SN z dnia 28 lutego 2007 r., V CSK 431/06, OSNC 2008, nr 1, poz. 13). Natomiast na pokrzywdzonym spoczywa ciężar dowodu winy, chociażby w najlżejszej postaci, ponieważ

przesłanką zasądzenia zadośćuczynienia pieniężnego za naruszenie dóbr osobistych jest krzywda wyrządzona z winy umyślnej lub nieumyślnej, niekoniecznie skutek rażącego niedbalstwa.

Sąd Najwyższy w uchwale składu 7 sędziów z 9 września 2008 r., III CZP 31/2008, LexisNexis nr 1946141, (OSNC 2009, nr 3, poz. 36, z glosą M. Sieradzkiej, Lex nr 484767), stwierdził jednoznacznie, że do przesłanek roszczeń przewidzianych w art. 448 trzeba zaliczyć:

- 1) naruszenie dobra osobistego powodujące szkodę niemajątkową,
- 2) czyn sprawcy noszący znamiona winy w każdej postaci,
- 3) związek przyczynowy między tym czynem a szkodą.

Przekładając powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy, sąd doszedł do przekonania, że posłużenie się przez pozwaną wizerunkiem powódki, umieszczenie go w serwisie internetowym z komentarzem sugerującym, że powódka rozbiła rodzinę, działała na szkodę dzieci, pozbawiając je pełnej rodziny w kontekście pozostałych działań pozwanej względem powódki tj. ustawienia jej planu powodującego budzenie w nocy i kierowanie do M. K. słów, z których wynika, że powódce może stać się krzywda należy ocenić jako działanie naruszające dobra osobiste powódki w szczególności dobre imię, cześć, godność, wizerunek, prawo do życia w wolności od strachu, lęku. Należy pamiętać, że informacja ze zdjęciem powódki i komentarzem pozwanej dotarła do szerokiego kręgu odbiorców w szczególności osób zatrudnionych w miejscu pracy męża pozwanej ale też do kręgu znajomych powódki. To właśnie od znajomych o fakcie umieszczenia zdjęcia powódki dowiedziała się powódka i świadek M. K.. Niewątpliwie więc powódka była narażona na komentowanie jej zachowania w kontekście komentarza pozwanej. Powódka mieszka w małej miejscowości, gdzie wiele osób zna się osobiście i nie jest niczym zaskakującym, że wiadomość o tym, że jest posądzana o romans z żonatą mężczyzną rozpowszechniła się, powodując naruszenie dobrego imienia powódki, jej czci i godności. Nie można pominąć faktu, że sugerowanie, iż powódka rozbiła rodzinę może powodować negatywne skojarzenia dotyczące osoby powódki, skoro wartości rodzinne stawiane są w hierarchii wartości na wysokich pozycjach.

Działanie pozwanej spowodowało niewątpliwie krzywdę w postaci wywołania u powódki lęku, strachu o bezpieczeństwo własne i dziecka, bezsilności, poczucia, że wszyscy wokół ją obmawiają.

Stwierdzić też trzeba, że pozwana nie miała prawa do dysponowania fotografią powódki. Powódka nie udzieliła jej żadnego upoważnienia do publicznego umieszczenia jej zdjęcia i opatrzenia go komentarzem czy też wysyłania go do znajomych. Pozwana przyznała, że zdjęcie powódki otrzymała od wspólnych znajomych i bez zgody powódki umieściła je w publicznym portalu internetowym. Żadnego znaczenia nie ma więc fakt, że tę fotografię powódka umieściła na swoim profilu w serwisie (...). Pozwana nie została przez powódkę w żaden sposób upoważniona do wykorzystania tego zdjęcia i opatrzenia go wywołującym niepoehlebne skojarzenia komentarzem, stąd też działanie pozwanej jawi się jako oczywiście bezprawne. Podobnie rzecz ma się z przesłaniem przez pozwaną fotografii powódki Ł. B., a następnie M. K. wraz z obraźliwym komentarzem Ł. B..

Sąd nie miał też wątpliwości, że działania pozwanej miały charakter zawiniony, pozwana wielokrotnie powtarzała, że podejrzewała swojego męża o romans z pozwaną, swoimi sugestiami dzieliła się ze świadkiem Ł. B., z M. K., wskazała, że groźby pod adresem powódki kierowała w korespondencji z M. K. „w złości”. Sąd uznał, że pozwana co najmniej godziła się na naruszenie dóbr osobistych powódki, w szczególności musiała mieć świadomość, że wykorzystanie zdjęcia powódki z komentarzem o odebraniu dzieciom ojca spowoduje, że powódka narażona zostanie na plotki, obmowę, a co za tym idzie utratę dobrego imienia i czci. Z kolei ustawienie planu powodującego dzwonienie telefonu w nocy to działanie ewidentnie intencjonalne, pozwanej można więc w tym przypadku przypisać winę umyślną. Tożsame rozważania należy odnieść do sugerowania, że powódce „może stać się krzywda”.

Rozważając dalej przesłanki odpowiedzialności za naruszenie dóbr osobistych powódki Sąd nie miał wątpliwości, że między działaniami pozwanej a krzywdą powódki istniał związek przyczynowy.

Biorąc powyższe okoliczności pod uwagę, Sąd uznał, że roszczenie powódki zasadne jest w całości. Zdaniem Sądu kwota zadośćuczynienia w wysokości 5.000 zł wynagrodzi doznaną przez powódkę krzywdę, cierpienia, poniżenie i upokorzenie w oczach opinii publicznej, z którymi musiała zmagać się wskutek działań pozwanej. Oceniając zasadność roszczenia, Sąd wziął też pod uwagę, że pozwana dopuściła się naruszenia dóbr osobistych o istotnym znaczenia, a skutki tego naruszenia będą jeszcze przez powódkę odczuwane. Kwota 5.000 zł nie jest jednocześnie kwotą na tyle wygórowaną, aby ponad miarę obciążyla pozwaną.

O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 i 2 kc zasądzając je zgodnie z żądaniem pozwu od dnia 30 marca 2018 r. tj. po upływie 7 dni wyznaczonych w wezwaniu do zapłaty do spełnienia roszczeń powódki.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 kpc, zasądzając od pozwanej, która proces w całości przegrała na rzecz powódki kwotę 1.167 zł tytułem zawrotu kosztów procesu. Na zasądzoną kwotę złożyły się: opłata od pozwu – 250 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa – 17 zł, wynagrodzenie pełnomocnika – 900 zł.

SSR Magdalena Bartłomiejczak